

VALG

-en tid for alt./?

Trude Hoksørød
eMAA-dama, en av gutta

Som tjenesteytere er vi alle miljøarbeidere. Uavhengig av hvilken kompetanse vi har, er vi en del av miljøet til de menneskene vi yter tjenester til, noe som gir store muligheter for **påvirkning og kontroll**. Og, i motsetning til de fleste av oss, vil tjenestemottakerne ha mange «kontrollører» som til dels bringer sine egne preferanser og regler inn i miljøarbeidet. Noen sier at å være miljøarbeider er verdens vanskeligste yrke; vi jobber med alle aspekter ved mennesket, på alle livets arenaer, fra fødsel til død. Vi er samarbeidspartnere, forhandlere, rådgivere, vaktmestere og kriseteam. Vi skifter sikringer og bleier, ringer pårørende og vikarer mens vi fører timelister og avføringslister. Vi fatter enkeltvedtak mens vi bestemmer farge på gardinene, vi veileder i forhold til kjæresten og matinntak, og skal mene noe om ting vi ikke har noe med. Vi tuller og leker, vi trener og trenes. Noen mates, mens andre lærer å smøre brødsnivene sine selv. Vi forholder oss til fritidsinteresser vi ikke har, ser tv-programmer vi synes er kjedelige, og lager mat vi ikke liker. Fordi noen andre trenger det.

ELLER?????

Rundskriv IS-10/2004

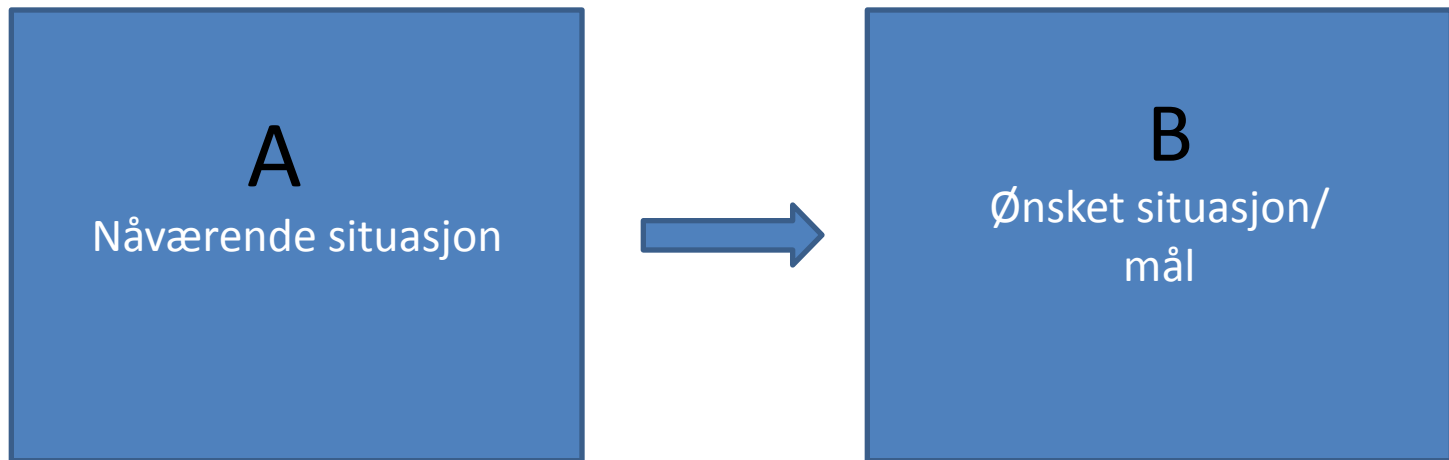
- Råderett over eget liv, opplevelse av frihet, valg og ansvar
- Struktur og forutsigbarhet
- Oppmerksomhet, anerkjennelse og respekt
- Tilhørighet, inkludering
- En tilværelse med mål, mening og sammenheng
- Kontroll over egen hverdag
- Opplevelse av mestring, få nye utfordringer
- Følelsesmessig tilknytning, trygghet og tillit

Faglig forsvarlighet

- Alle mennesker er unike og har rett til å anvende sine grunnleggende rettigheter og bestemme over seg selv og forhold som gjelder eget liv.
- Helsepersonelloven gjelder for nesten alt personell som yter helse- og omsorgstjenester loven
- Helsepersonell er pålagt å utføre sitt arbeid i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp som kan forventes ut fra kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig
- Kravene til forsvarlighet varierer altså med utdanning, tilleggsutdanning og erfaring, og må sees i sammenheng med tjenestens oppgaver.
- Pasientens beste skal være fokus.
- Helsepersonell skal innrette seg etter sine faglige kvalifikasjoner, og skal, dersom pasientens behov tilsier det, viderehenvise eller samarbeide med annet kvalifisert personell.
- Kravet til forsvarlighet innebærer at helsepersonell ikke skal gå ut over sine kvalifikasjoner i forbindelse med undersøkelse, behandling og annen helsehjelp til pasienter

Valg

-hvordan komme fra A til B

Valg

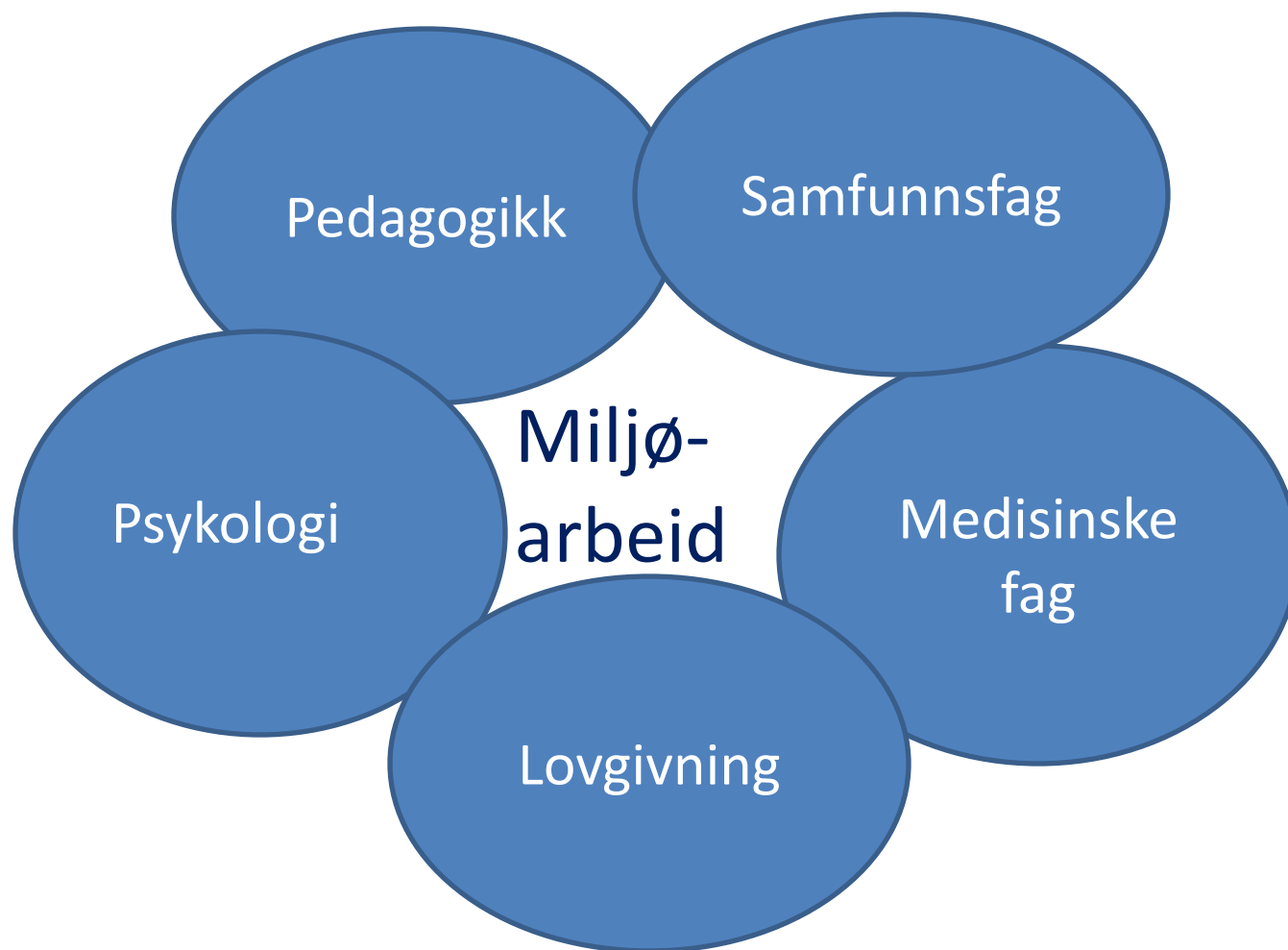
- Valg mellom to onder
 - Valg mellom to goder

 - Etisk
 - Faglig
 - Juridisk

 - Kan
 - Bør
 - Vil
 - Må
- Kompetanse
 - Individkunnskap
 - Verdier
 - Mot
 - "Riktig"
 - Her-og-nå og langtidsperspektiv – to sider av samme sak?
 - Hvem bestemmer?
 - Omsorgsplikt vs selvbestemmelse?

De vanskelige valgene

- Individkompetanse
- Informasjonsflyt
- Informasjons-tilgjengelighet
- Struktur
- Forutsigbarhet
- Matching
- Individuell kartlegging
- Skjønn
- Selvbestemmelse
- Brukermedvirkning
- Profesjonelle vurderinger
- Profesjonell tilnærming
- Metodevalg
- Ansvar
- Definisjonsmakt
- Unnslippelsestrategier

En planmessig anvendelse av kunnskaper og ferdigheter for å løse bestemte oppgaver eller problemer, satt i en etisk sammenheng

Systematisk miljøarbeid

- Et problem. Definer og avgrens det.
- Løsning. Ønsket/ uønsket?
- Miljøfaktorer. Kompetanse.
- Beskrivelser (omskrivelser?)
- Effekt?
- Evaluering
- Dokumentasjon